

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

7 januari 2002

WETSONTWERP

**houdende overeenstemming
van het belgische recht met het verdrag
tegen foltering en andere wrede,
onmenselijke of ontorende behandeling
of bestraffing, aangenomen te New York
op 10 december 1984**

AMENDEMENTEN

Nr. 5 VAN DE HEER **BOURGEOIS**
(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 3bis

In het voorgestelde artikel 417bis, eerste lid, 3°, de woorden «die diegene die eraan wordt onderworpen in zijn ogen of in de ogen van derden krenkt of de menselijke waardigheid ernstig aantast» **vervangen door de woorden** «*die in de ogen van het slachtoffer of van derden een ernstige krenking of aantasting van de menselijke waardigheid uitmaakt*».

VERANTWOORDING

Het amendement maakt de Nederlandse tekst concordant met de Franse.

In het Frans staat er «humiliation ou un avilissement graves»: het woord «graves» slaat derhalve terecht zowel op «humiliation» als op «avilissement». In de Nederlandse versie daarentegen is het niet duidelijk dat het woord «ernstig» zowel slaat op «krenkt» als op «aantast».

Na deze wijziging is de tekst duidelijker.

Voorgaande documenten :

Doc 50 **1387/ (2000/2001)** :
001 : Wetsontwerp.
002 en 003 : Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

7 janvier 2002

PROJET DE LOI

**de mise en conformité du droit belge
avec la convention contre la torture
et autres peines ou traitements cruels,
inhumains ou dégradants, faite
à New York le 10 décembre 1984**

AMENDEMENTS

N° 5 DE M. **BOURGEOIS**
(Sous-amendement à l'amendement n°1)

Art. 3bis

Dans le texte néerlandais de l'article 417bis, 3°, proposé, remplacer les mots «die diegene die eraan wordt onderworpen in zijn ogen of in de ogen van derden krenkt of de menselijke waardigheid ernstig aantast» **par les mots** «*die in de ogen van het slachtoffer of van derden een ernstige krenking of aantasting van de menselijke waardigheid uitmaakt*».

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à mettre le texte néerlandais en concordance avec le texte français.

Dans le membre de phrase du texte français «humiliation ou un avilissement graves», le mot «graves» porte tant sur «humiliation» que sur «avilissement». En revanche, dans la version néerlandaise, il n'apparaît pas clairement que le mot «*ernstig*» se rapporte tant à «*krenkt*» qu'à «*aantast*».

La modification proposée vise à lever cette ambiguïté.

Documents précédents :

Doc 50 **1387/ (2000/2001)** :
001 : Projet de loi.
002 et 003 : Amendements.

Nr. 6 VAN DE HEER **BOURGEOIS**Art. 1*bis* (nieuw)**Een artikel 1*bis* toevoegen, luidend als volgt:**

«Art. 1*bis*. — In artikel 347*bis*, § 4, 1°, van het Strafwetboek, de volgende wijzigingen aanbrengen:

a) tussen de woorden «gebruik van» en «een orgaan», de woorden «een lichaamsfunctie of» invoegen;

b) de woorden «zware verminking» vervangen door de woorden «een invaliditeit van tenminste 20 % ».

VERANTWOORDING

A) Onder het verlies van een «orgaan» wordt traditioneel het verlies van één van de zintuigen bedoeld. Dit kan nu helemaal niet meer. Het misdrijf moet ook op meer slaan dan op het verlies van een orgaan als de lever, de milt... Een been verliezen is geen orgaan verliezen, maar is minstens even erg als bijv. zijn reukzin verliezen. Vandaar dat volledigheidshalve het woord lichaamsfunctie wordt toegevoegd.

B) De wetgever moet duidelijker specificeren wat moet begrepen worden onder een zware verminking. Een zware verminking kan niet uitgedrukt worden in arbeidsongeschiktheid, omdat arbeidsongeschiktheid niet steeds invaliditeit impliceert. Bovendien is een kleine invaliditeit niet steeds een zware verminking: er worden in de geneeskunde vaak kleine percentages toegekend. Wij stellen voor de zware verminking uit te drukken in een invaliditeit van minstens 20 %.

Nr. 7 VAN DE HEER **BOURGEOIS**

Art. 4

Het voorgestelde artikel 417*bis* wijzigen als volgt:

A) In het tweede lid, 2°, het woord «onvolwaardigheid» vervangen door het woord «handicap»;

B) In het tweede lid, 4°, tussen de woorden «verlies van» en de woorden «een orgaan» de woorden «een lichaamsfunctie of» invoegen;

C) In het tweede lid, 4°, de woorden «zware verminking» vervangen door de woorden «een invaliditeit van tenminste 20 % »;

D) In het derde lid, 1°, tussen de woorden «over de minderjarige of de» en het woord «onbekwame» de woorden «onbekwaamverklaarde of feitelijk» invoegen;

N°6 DE M. **BOURGEOIS**Art. 1er*bis* (nouveau)**Ajouter un article 1er*bis*, libellé comme suit :**

« Art. 1er*bis*. — À l'article 347*bis*, §4, 1°, du Code pénal, apporter les modifications suivantes :

A) entre les mots « l'usage » et les mots « d'un organe », insérer les mots « d'une fonction corporelle ou » ;

B) remplacer les mots « une mutilation grave » par les mots « une invalidité d'au moins 20% ». »

JUSTIFICATION

A) Par « perte d'un organe », l'on entend traditionnellement la perte d'un des sens. Cette interprétation ne sera désormais plus possible. L'infraction ne pourra plus se limiter à la perte d'un organe tel que le foie, la rate... Perdre une jambe n'est pas perdre un organe, mais est au moins aussi grave que, par exemple, perdre l'odorat. Aussi convient-il, dans un souci d'exhaustivité, d'ajouter les mots « fonction corporelle ».

B) Le législateur doit préciser clairement ce qu'il convient d'entendre par « mutilation grave ». Une mutilation grave ne peut pas s'exprimer en incapacité de travail, étant donné qu'une telle incapacité n'entraîne pas toujours une invalidité. Une petite invalidité ne constitue en outre pas toujours une mutilation grave : de faibles pourcentages sont souvent attribués en médecine. Nous proposons qu'une mutilation grave corresponde à une invalidité d'au moins 20%.

N° 7 DE M. **BOURGEOIS**

Art. 4

Dans l'article 417*bis* proposé, apporter les modifications suivantes :

A) à l'alinéa 2, 2°, dans le texte néerlandais, remplacer le mot « onvolwaardigheid » par le mot « handicap » ;

B) à l'alinéa 2, 4°, entre les mots « d'un organe » et les mots « ou une mutilation », insérer les mots « ou d'une fonction corporelle » ;

C) à l'alinéa 2, 4°, remplacer les mots « mutilation grave » par les mots « invalidité de 20% au moins » ;

D) à l'alinéa 3, 1°, remplacer les mots « ou l'incapable » par les mots « , l'interdit ou l'incapable de fait » ;

E) In het derde lid, 1°, na de woorden « onder zijn bewaring heeft» de woorden «of herbergt» toevoegen;

F) In het derde lid, 1°, tussen de woorden «persoon» en «occasioneel» het woord «die» invoegen;

G) In het derde lid, 1°, tussen de woorden «samenleeft» en «of» de woorden «of hem of haar herbergt» invoegen.

VERANTWOORDING

A) Duidelijker formulering

B) Zie de toelichting bij amendement nr. 6 A)

C) Zie de toelichting bij amendement nr. 6 B)

D) Een pak mensen zijn feitelijk onbekwaam, maar zijn niet onbekwaamverklaard in de zin van het burgerlijk wetboek. Ik denk aan bejaarden, personen onder voorlopig bewind, geestelijk gehandicapten zonder beschermingsstatuut enz. . De toevoeging maakt duidelijk dat het niet om een onbekwaamverklaarde persoon hoeft te gaan, maar dat ook feitelijke onbekwaamheid voldoende is.

E) Deze toevoeging is noodzakelijk omdat wij ook de feitelijk onbekwamen onder het toepassingsgebied van dit lid willen laten ressorteren. Op die manier wordt duidelijk dat iemand die een ouderling oppast en herbergt en die zich schuldig maakt aan het misdrijf, gestraft kan worden met opsluiting van twintig tot dertig jaar.

F) Taalkundige correctie

G) De toevoeging maakt duidelijk dat het niet hoeft te gaan om samenleven in de zin van de wet op de wettelijke samenwoning en evenmin om het op dezelfde plaats ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters.

Nr. 8 VAN DE HEER BOURGEOIS

Art. 5

In het voorgestelde artikel 417ter, de volgende wijzigingen aanbrengen:

A) In het tweede lid, 2°, het woord «onvolwaardigheid» vervangen door het woord «handicap»;

B) In het tweede lid, 4°, tussen de woorden «verlies van» en de woorden «een orgaan» de woorden «een lichaamsfunctie of» invoegen;

E) à l'alinéa 3, 1°, entre les mots « en ayant la garde » et les mots « , ou toute personne majeure », insérer les mots « ou l'hébergeant » ;

F) à l'alinéa 3, 1°, dans le texte néerlandais, entre le mot « persoon » et le mot « occasioneel », insérer le mot « die » ;

G) à l'alinéa 3, 1°, entre les mots « la victime » et le mot « ; ou », insérer les mots « ou qui l'héberge occasionnellement ou habituellement » .

JUSTIFICATION

A) Il s'agit de clarifier la formulation.

B) Voir la justification de l'amendement n° 6 A).

C) Voir la justification de l'amendement n° 6 B).

D) De nombreuses personnes sont incapables de fait, mais ne sont pas des **interdites** au sens où l'entend le code civil. Nous pensons aux personnes âgées, aux personnes placées sous administration provisoire, aux handicapés mentaux sans statut de protection, etc. Cet ajout indique clairement qu'il ne doit pas nécessairement s'agir d'un interdit, mais qu'il suffit également que la personne visée soit incapable de fait.

E) Cet ajout est s'impose afin que cet alinéa s'applique également aux incapables de fait. Il indique clairement que la personne qui garde une personne âgée et l'héberge et qui se rend coupable d'une infraction peut être punie de la réclusions de vingt à trente ans.

F) Il s'agit d'un correction strictement linguistique.

G) Cet ajout indique clairement qu'il ne doit pas nécessairement s'agir d'une cohabitation au sens où l'entend la loi sur la cohabitation légale et qu'il ne faut pas non plus que la personne visée soit inscrite dans les registres de la population de la même localité.

N° 8 DE M. BOURGEOIS

Art. 5

Dans l'article 417ter proposé, apporter les modifications suivantes :

A) à l'alinéa 2, 2°, dans le texte néerlandais, remplacer le mot « onvolwaardigheid » par le mot « handicap » ;

B) à l'alinéa 2, 4°, entre les mots « d'un organe » et les mots « ou une mutilation », insérer les mots « ou d'une fonction corporelle » ;

C) In het tweede lid, 4°, de woorden «zware verminking» vervangen door de woorden «een invaliditeit van tenminste 20 %»;

D) In het derde lid, 1°, tussen de woorden «over de minderjarige of de» en het woord «onbekwame» de woorden «onbekwaamverklaarde of feitelijk» invoegen;

E) In het derde lid, 1°, na de woorden «onder zijn bewaring heeft» de woorden «of herbergt» toevoegen;

F) In het derde lid, 1°, tussen de woorden «persoon» en «occasioneel» het woord «die» invoegen;

G) In het derde lid, 1°, tussen de woorden «samenleeft» en «of» de woorden «of hem of haar herbergt» invoegen.

VERANTWOORDING

A) Duidelijker formulering

B) Zie de toelichting bij amendement nr. 6 A)

C) Zie de toelichting bij amendement nr. 6 B)

D)De toevoeging maakt duidelijk dat het niet om een onbekwaamverklaarde persoon hoeft te gaan, maar dat ook feitelijke onbekwaamheid voldoende is.

E)Deze toevoeging is noodzakelijk omdat wij ook de feitelijk onbekwamen onder het toepassingsgebied van dit lid willen laten ressorteren. Op die manier wordt duidelijk dat iemand die een ouderling oppast en herbergt en die zich schuldig maakt aan het misdrijf, gestraft kan worden met opsluiting van twintig tot dertig jaar.

F) Taalkundige correctie

G) De toevoeging maakt duidelijk dat het niet hoeft te gaan om samenleven in de zin van de wet op de wettelijke samenwoning en evenmin om het op dezelfde plaats ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters.

Geert BOURGEOIS (VU&ID)

C) à l'alinéa 2, 4°, remplacer les mots « mutilation grave » par les mots « invalidité de 20% au moins » ;

D) à l'alinéa 3, 1°, remplacer les mots « ou l'incapable » par les mots « , l'interdit ou l'incapable de fait » ;

E) à l'alinéa 3, 1°, entre les mots « en ayant la garde » et les mots « , ou toute personne majeure », insérer les mots « ou l'hébergeant » ;

F) à l'alinéa 3, 1°, dans le texte néerlandais, entre le mot « persoon » et le mot « occasioneel », insérer le mot « die » ;

G) à l'alinéa 3, 1°, entre les mots « la victime » et le mot « ; ou », insérer les mots « ou qui l'héberge occasionnellement ou habituellement ».

JUSTIFICATION

A) Cette formulation est plus claire.

B) Voir la justification de l'amendement n° 6 A)

C) B) Voir la justification de l'amendement n° 6 B)

D) Cet ajout permet de préciser qu'il ne doit pas s'agir nécessairement d'une personne déclarée incapable, mais qu'une incapacité de fait suffit également.

E) Cet ajout est nécessaire parce que nous entendons également faire relever les incapables de fait du champ d'application de cet alinéa. De cette manière, il est précisé que celui qui surveille ou héberge une personne âgée et se rend coupable de l'infraction peut être puni de vingt à trente ans de réclusion.

F) Il s'agit d'une correction purement linguistique.

G) Cet ajout permet de préciser qu'il n'y a pas lieu de cohabiter au sens de la loi sur la cohabitation légale ni d'être inscrit à la même adresse dans les registres de la population.